

Stanovisko

vlády k návrhu zákona o prodejní době v maloobchodě a velkoobchodě (sněmovní tisk č. 1119)

Vláda na své schůzi dne 21. srpna 2013 projednala a posoudila návrh zákona, o prodejní době v maloobchodě a velkoobchodě (sněmovní tisk č. 1119), a vyjádřila k tomuto návrhu zákona **nesouhlas**, a to z následujících důvodů:

Ačkoliv vláda chápe snahu předkladatelů o to, aby rodina byla ve svátek a na Štědrý den pohromadě, v souvislosti s předloženým návrhem zákona, který se snaží řešit tento společenský problém omezením prodejní doby v některých obchodech, poukazuje vláda zejména na jeho následující sporné body:

1. V důvodové zprávě se konstatuje, že navrhované řešení je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Nicméně záměr vyjmout z navrhovaného režimu prodejny, jejichž prodejní plocha nepřesahuje 200 m², by podle názoru vlády mohl být chápán jako porušující princip rovného přístupu k podnikání, tedy jako diskriminační, což podporuje i odůvodnění návrhu, které přímo uvádí, že „lze předpokládat, že větší část tržeb se přesune do menších prodejen“ a „zákon nepřímo omezí konkurenci od velkých podnikatelů“. V tomto ohledu vláda má pochybnosti o souladu navrhovaného řešení s čl. 1 Listiny základních práv a svobod.

2. Důvodová zpráva se rovněž nijak nevypořádává se základním právem na podnikání a provozování jiné hospodářské činnosti (čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod), které je rovněž navrhovanou úpravou dotčeno. Toto právo může být sice zákonem omezeno, vždy je však nutno takovéto omezení podrobněji zdůvodnit, což předložený návrh nečiní.

3. Z důvodové zprávy rovněž nevyplývá, proč by měla zákonná omezení prodejní doby platit pouze pro některé státní a ostatní svátky a nikoli pro všechny, které jsou za státní svátky (5. a 6. červenec, 17. listopad), resp. ostatní svátky (1. květen) zákonem č. 245/2000 Sb. prohlášeny.

4. Hodnocení dopadů navrhované úpravy (RIA) je provedeno nedostatečným způsobem, není například zřejmé, na kolik obchodů by regulace měla dopadat, nejsou ani orientačně vyčísleny náklady. Rovněž na straně zaměstnanců se předpokládá pouze pozitivní dopad, není vůbec hodnoceno případné snížení jejich mzdy, k němuž by v důsledku přijetí návrhu došlo.

5. Vláda upozorňuje na to, že i když předložený návrh zákona nemění právní úpravu pracovní doby a doby odpočinku v části čtvrté zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, návrh může mít významný vliv na rozhodování zaměstnavatele ohledně rozvržení pracovní doby jeho zaměstnanců ve dnech státem uznaných svátků. Lze předpokládat, že zaměstnavatel se bude chovat v takové situaci ryze ekonomicky - v případě nerovnoměrného rozvržení pracovní doby nebude rozvrhovat pracovní dobu zaměstnanců v těchto dnech vůbec, zaměstnanec pak nebude mít nárok na den pracovního klidu v den svátku, ale bude to jeho běžný „volný“ den (tj. den bez rozvržené směny), a nebude tak mít ani nárok na náhradu mzdy za tento den podle § 348 odst. 1 písm. d) zákoníku práce. Důsledkem toho bude, že zaměstnanec takto „chybějící“ pracovní dobu odpracuje jindy a den svátku jako den pracovního klidu pro něho ztratí smysl. Pro úplnost vláda uvádí, že podle stávající právní úpravy má za práci ve svátek zaměstnanec nárok na náhradní volno, které se mu započítává do odpracované doby [§ 348 odst. 1 písm. c) zákoníku práce], anebo místo něho mu náleží po dohodě se zaměstnavatelem příspěvek nejméně ve výši průměrného výdělku.

6. Kromě výše uvedených nedostatků věcného a obsahového charakteru vykazuje návrh zákona i legislativní nedostatky, a to zejména nedostatky týkající se úpravy správního trestání, neboť v ustanovení § 3 návrhu, který upravuje správní delikty, není objektivní stránka správního deliktu dostatečně jasně formulována, a to zejména kvůli odkazu na § 2, který neobsahuje povinnost, jejíž porušení se má trestat. Za ustanovením se skutkovou podstatou správního deliktu by měla následovat společná ustanovení ke správním deliktům, která běžně obsahují ustanovení o zániku odpovědnosti za správní delikt, hlediska pro určení výměry pokuty, liberační důvod zprošťující právnickou osobu odpovědnosti za správní delikt, ustanovení o odpovědnosti a postihu za správní delikt, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby, která odpovídá za správní delikt obdobně jako osoba právnická, příslušnost správního orgánu k projednání správních deliktů, ustanovení o vybírání a vymáhání pokut uložených za správní delikty a rozpočtové určení příjmů z pokut. Problematická je i dikce sankčního ustanovení v odstavci 2, které obsahuje zpřísněný postih recidivy, aniž by vymezovalo, co se rozumí opakovaným spácháním správního deliktu. Je třeba též odůvodnit výši pokuty, zejména její horní hranici, která by měla odrážet typovou závažnost porušených právních povinností a neměla by být nepřiměřeně přísná. Ustanovení § 3 odst. 3 věty první o dozoru nad dodržováním povinností podle zákona nepatří do struktury ustanovení o správních deliktech, nýbrž do ustanovení o výkonu kontroly, popřípadě výkonu státní správy. Ustanovení § 3 odst. 3 věty druhé o tom, že na řízení podle tohoto zákona se vztahují obecné předpisy o správním řízení, je s ohledem na § 1 odst. 2 správního řádu nadbytečné.